

Dansk referat af samtale mellem statsminister Krag og ministerpræsident Hrustjov i Statsministeriet den 16. juni 1964 kl. 11.20.

Krag bød ministerpræsidenten og hans ledsagere velkommen. Det var jo ikke Kreml, men fra Slotsholmens beskedne omgivelser var Danmark i 1000 år blevet regeret under skiftende vilkår. I de sidste 100 år havde det danske folk taget skæbnen i sin egen hånd, idet vi i 1849 fik en fri forfatning. Ved århundredskiftet indførte vi parlamentarismen, og i 1924 fik vi den første arbejderregering, den der anerkendte og optog diplomatiske forbindelser med Sovjetunionen. Siden da havde vi foretaget opbygningen af vort land. Landbruget havde været tidligst udviklet, men nu var det også nødvendigt at opbygge en moderne industri, og vor industrieksport var i dag højere end vor landbrugseksport. Han håbede, at vi i de kommende dage kunne få lejlighed til at vise, hvordan det danske folk lever og arbejder. Danmark var ikke noget paradys, men ingen blev glemt, ingen behøvede at lide uret.

Den internationale situation måtte naturligvis bekymre danskerne, ligesom den bekymrer andre folk, men han havde lagt mærke til de ord, Hrustjov havde sagt i sin tale ved ankomsten, og troede, at Hrustjov havde ret i, at freden har en meget stor chance. Han håbede, at samtalerne kunne bidrage til at konsolidere freden. Thi uden fred ville menneskeheden ikke have nogen fremtid.

Hrustjov takkede for de venlige velkomstord og ønskerne for fremtiden. Ligesom Krag troede han oprigtigt på, at det sovjetisk-danske forhold ville udvikle sig i god retning.

Engang havde den danske politiske opbygning været et godt eksempel for Rusland. Af de kapitalistiske lande var Danmark stadig det mest demokratiske. Det var ikke for at diskutere, men han syntes alligevel, at det sovjetiske system var bedre end det danske. Krag havde vel heller ikke ventet andet fra hans side. Hrustjov troede ikke, at han kunne påvirke Krag til at skifte mening. Det var ikke derfor han var kommet, men vi burde sammen finde ud af de spørgsmål, der var enighed om, nemlig udviklingen af handelen, studier af landbrugsspørgsmål og lignende.

Hrustjov fortsatte, at han var levende interesseret i danske erfaringer på landbrugsområdet. Han havde naturligvis kun begrænsede muligheder for selv at studere disse i detaljer og ville derfor bede om, at delegationens specialist, hr. Sidak, måtte få mulighed til måske allerede i morgen at komme i kontakt med de rigtige kredse. Så kunne han bagefter fortælle Hrustjov, hvad han havde set og hørt. Også de andre medlemmer af delegationen kunne søge forbindelse med danske specialister vedrørende handel og industri og på det kulturelle område.

Vedrørende spørgsmålet om freden faldt synspunkterne sammen. Han troede fuldt og fast, at også Krag var interesseret i opretholdelse af freden, og Danmark kunne i Sovjetunionen få en forbundsfælle, der var en mere trofast ven end NATO. Dette var et lille nålestik, sagde han. Rusland havde aldrig været i krig med Danmark, og han syntes ikke, vi skulle lave om på denne historiske forudsætning, men tværtimod styrke den, og det var derfor de var kommet. Han var kommet for at snuse lidt til Danmark. Ville Danmark ændre sin politik, overfalde Sovjetunionen? Han troede det ikke.

Krag glædede sig over, at Hrustjov lagde så stor vægt på økonomiske spørgsmål såvel inden for landbrugets som industriens område. Både da udenrigsminister Hækkerup havde været i Sovjetunionen i november, og da han selv havde været der i februar, var det lykkedes at træffe tilfredsstillende aftaler om udvidelse af samhandelen. Han var sikker på, at det også ville lykkes denne gang. Fra samtalerne i Moskva kendte han Hrustjovs personlige interesse for landbruget og var glad, hvis han måtte opfatte landbrugsspørgsmålet ikke blot som et spørgsmål om samhandel, men også som et spørgsmål om samarbejde. Vi ville sørge for, at der allerede i dag blev ordnet et program for hr. Sidak.

Hrustjov udtalte, at han specielt var interesseret i planteforædling, herunder kartoffelbruget og frøavl, samt kvægavl. Sovjetunionen ville købe danske frø og afprøve dem. Det danske hornkvæg havde en høj kvalitet. [...]

[Khrusjtjov giver i resten af samtalen en længere redegørelse for Sovjetunionens behov for anlæg til masseproduktion af svin og fjerkræ]

Den 16. juni 1964.

Kilde: Amb Moskva 121 Sov 2/2.